

BOLGARI SO SE ZDRUŽILI Z NEMŠKO-AVSTRIJSKO ARMADO.

SRBSKA ARMADA SE JE ZAČELA NA VSEH FRONTAH UMIKATI.

MED RUMUNSKO IN SRBIJO SO PREKINJENE BAJE VSE ZVEZE.

ALBANCI SO ZAČELI NAPADATI SRBE. — VSA SRBSKA PRISTANIŠČA OB DONAVI SO V BOLGARSKIH ROKAH. — SRBI SO ZAŽGALI KLADOVO IN SE UMAKNILI. — TURŠKI IN BOLGARSKI POSLANIK STA SE POSVETOVALA Z GRŠKIM MINISTRSKIM PREDSEDNIKOM. — IZJAVA GRŠKEGA KRALJA. — V SKOPLJU JE BILO OSTALO NEKAJ SRBSKIH ČASTNIKOV. — GRŠKI KRALJ KONŠTANTIN BO OSTAL V SOLUNU. — POLOŽAJ NA GALIPOLISU NEIZPREMENJEN.

ZAVEZNIŠKA POROČILA.

Srbija in Rumunska.
London, Anglija, 27. oktobra. — Iz Berlina poročajo, da so vsa važnejša srbska pristanišča ob Donavi in bolgarskih rokah, ter da so se zveze med Srbijo in Rumunsko prekinjele.

Srbsko mesto Radujevac je popolnoma razdejano. Srbi so zapustili Bitolj. Srbska trdnjava Piro je popolnoma obkoljena.

Srbi so zažgali Kladovo.
London, Anglija, 27. oktobra. — V kratkem času se bo strnila bolgarska armada z avstrijskimi in nemškimi četami. S tem bo Nemcem omogočeno pošiljati municijo v Carigrad in dovajati iz Turčije razne surovine. Armade se bodo strnile v zahodnem delu Srbije.

Po večernem obsestevanju so zavzeli Avstriji mesto Tekijo. — Avstrijske čete so se prepelele preko Donave na 86 splavil in začele takoj prodirati proti Kladovu. Srbi so mesto ob štirih zjutraj zažgali in se umaknili.

Grško poročilo.
Solun, Grška, 26. oktobra. — V najjužnejšem delu Srbije se je vnela vroča bitka med francoskimi in bolgarskimi četami. Po dolgotrajnem upiranju so se morali Bolgari umakniti. Cilj nemške in avstrijske armade je Niš. Do tega mesta bodo sicer prišli, toda z neizmernimi žrtvami. Niško prebivalstvo je zelo mirno in se obnaša tako, kot da bi mu ne pretila sploh nobena nevarnost.

Angleži na Balkanu.
London, Anglija, 27. oktobra. — Munijski minister David George je rekel danes, da so se angleške čete spopadle v bližini srbsko-grške meje z Bolgari in jih pognale nazaj.

Sprva se je mislilo, da bo ministrski predsednik Asquith že jutri povedal svoje mnenje o položaju, danes je pa njegov tajnik rekel, da pred torkom tega ne bo mogel storiti, ker je še vedno zelo bolan.

Stališče Grške.
Pariz, Francija, 27. oktobra. — Turški in bolgarski poslanik v Atenah sta se včeraj dolgo časa posvetovala z grškim ministrskim predsednikom. Baje hočeta izposlovati pri grški vladi dovoljenje, da bi smela Bolgarska oziroma Turška napasti zavezničke v grškem ozemlju. Če se jima bo to posrečilo, je seveda veliko vprašanje. Zavezniški niso prekršili grške neutralnosti, ker so se izkrcali na ozemlju, ki je srbska last. Kmalu zatem jim je Grška dovolila, da smejo nemoteno prodirati proti severu.

Bolgarsko časopisje je silno ogorčeno, ker gre Grška zavezniškom tako na roko.

Grški kralj.
Pariz, Francija, 27. oktobra. — Danes je dospel sem poročilo, da bo grški kralj Konstantin še nadalje ostal v Solunu. Prve dni je nadzoroval grške čete, potem se je pa začel posvetovati z zastopniki zavezničkov.

Za Srbe ni rešitve.
London, Anglija, 27. oktobra. — Govor, ki ga je imel včeraj v zbornici lordov lord Lansdowne je napravil na vse kroge zelo mučen utis. Zavezniški so zaigrali svojo

igro na Balkanu, Srbija bo uničena. Sedaj je že skoraj prepozno, da bi ji zavezniški priskočili na pomoč. Predno izkrcajo v Solunu 400.000 čet, bo Srbija že popolnoma uničena.

Vojaske strokovnjaki pravijo, da se že sedaj ve, da Srbija ne bo kos množičnemu sovražniku. Kakor hitro se združi bolgarska armada z nemškimi in avstrijskimi četami, je usoda Srbije zapečaten.

Francosi in Angleži sicer še vedno izkrcavajo svoje čete v Solunu, toda število teh vojakov je tako malenkostno, da sploh ne pride v poštev. Nobeno poročilo o srbskih oziroma zavezniških zmagah ni potrjeno.

Srbsko poročilo.
Niš, Srbija, 27. oktobra. — Srbske čete so pognale avstrijsko in nemško armado na več mestih nazaj. Srbi so si svesti zmage. Škoda, da so se preveč zanesli na zavezniške in da so v vseh ozirih računali nanje. Če bi tega ne bilo, bi Srbi že od začetka vedeli, da so navezani sami na se in da bi se veliko bolj pripravili na to vojno. Sedaj je najzadnje že vseeno, če nam pomagajo zavezniški ali ne. Mi se bomo borili do konca, in bomo zmagali ali pa umrli. Jasno je pa, da Nemci niso nobenega ozemlja osvojili s takimi žrtvami kakor bo našega.

Izjava srbskega kralja.
Niš, Srbija, 27. oktobra. — Srbski kralj Peter je rekel pri neki priliki:

Zal mi je, da bom doživel na starost uničenje dežele, kateri sem sem žrtvoval vse, katero neizmerno ljubim. Večjega udarca mi usoda ni mogla prizadeti. Moje roke so čiste. Pri vsakem delu sem imel v mislih blagostanje svojega naroda, vse moje življenje je bilo delovanje za narod, katerega sin sem, za katerega sem živel in za katerega bom umrl. Če je Srbija odločena smrt, bom tudi jaz umrl. Uničenja svoje dežele ne bom mogel preživeti. Toda še vedno je čas. Prepričan sem, da bodo moji vojaki, ki so se že v nešteti bitkah odlikovali, tudi sedaj pokazali kaj so in kaj zmorejo. Če padejo, bo častna njihova smrt. Če pa zmagajo, bo to največja zmaga, kar jih je bilo v sedanjih vojni. Škoda, da sem preveč zapel ljudi, ki so se pri vsaki priliki kazali za moje prijatelje, v času največje nesreče in nevarnosti so me pa pustili na cedilu. Prepričan sem, da bo v slučaju zmage srbski narod z njimi pošteno obračunal.

AVSTRIJSKO - NEMŠKO - BOLGARSKA POROČILA.

Zavzetje Dobrina.
Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Vrhovno vodstvo nemške armade poroča, da so se v severovzhodnem delu Srbije združile avstrijske in bolgarske čete. Pri mestu Brza Palanka so se vršili izvanredno vroči boji. Bolgari so prodrli za 20 milj proti zapadu.

Poročilo se glasi:

Mesto Dobrin, ki leži vzhodno od Višegrada, smo z naskokom zavzeli. Glavna sila naše armade je dospel do erte Valjevo-Morava-Dočola. Vzhodno od te črte so prekorčili Avstriji in Nemci Jasenico in Raco. Mesto Neresnik je bilo z naskokom zavzeto.

Naše čete, ki prodirajo vzhodno

od Oršave so zaplenile pri Kladovu dvanajst srbskih topov in veliko množino drugega vojnega materijala.

Pri Ljubicevu se prišle naše patrolje v stik z armado bolgarskega generala Bojadijeva. Desno krilo te armade zasleduje sovražnika severno od Negotina.

Dunajsko poročilo.
Dunaj, Avstrija, 27. oktobra. — Iz glavnega stana avstrijske armade poročajo:

Naše čete, ki so prišle preko srbske meje, so pognale sovražnika nazaj. Armada generala Koevessa se približuje Kolubari in je zavzela postojanke pri Valjevu.

Mesto Lazarevac je v naših rokah. Nemške čete se že nahajajo pri višinah pri Topoli. Vzhodno od teh višin divja strašna bitka.

Albanci.
Sofija, Bolgarsko, 27. oktobra. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da so Nemci in Avstriji naščuvali Albance proti Srbom. Prva bitka se je vršila v bližini Kosova.

Uradno poročilo se glasi:

Mi stojimo na celi črti v ofenzivi. V Negotinu smo zaplenili veliko množino moke in raznega vojnega materijala. Pri Prahovu smo zavzeli neko skladišče in dobili v njem 4000 kožuhov, 2000 zimskih sukenj, 2000 gorkih kap in trideset zabojev municije. Vjeli smo nekega stotnika in 30 mož.

Pri Kosovem so začeli Albanci napadati Srbe in so jih pognali na nekaterih mestih v beg.

Ko smo zavzeli Skoplje, smo našli v njem precej srbskih častnikov. Srbske oblasti so nasvetovale ameriškim misionarjem in drugim tujeim zapustiti mesto in so označevale Bolgaré kot barbarski narod ki bodo vse pomorili. Bolgari so srbske častnike vjeli, tujcem so pa dovolili, da se smejo prosto gibati po mestu.

Italijanska pomoč.
Dunaj, Avstrija, 27. oktobra. — Vest, da bodo Italijani pomagali Srbiji, ni resnična. Italijani imajo dovolj opravka na soški in tirolski fronti, vsled česar jim zaenkrat ni mogoče še nikomur pomagati. Italijani so nameravali izkrcati nekaj vojakov v Albaniji in jih poslati v Srbijo. Odkar so tudi Albanci napovedali Srbom vojno, se ne bavijo več s tem načrtom.

Vest, da bodo poskušali vso srbsko armado prepeljati v Italijo, je neresnična. Kdor pozna Srbe, ve, da bodo do zadnjega branili svojo deželo in da rajše na mestu poginejo, kakor da bi se umaknili.

Usoda Srbije.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Sedaj imajo Avstriji in Nemci v rokah ves severni del Srbije. — Glavna armada prodira po dolini reke Morave proti jugu, levo krilo išče stika z bolgarsko armado, levo ima pa nalogo zavzeti vse sovražniške postojanke ob reki Drini. Avstriji so razen tega poslali tudi nekaj svojega vojaštva pri Višegradu v Srbijo. Ti vojaki bodo toliko časa prodirali proti jugu, dokler se ne bodo severno od Skoplja združili z bolgarsko armado.

Če se enkrat Avstrijem in Nemcem to posreči, se Srbi niti gani niti ne bodo mogli, ker jih bo od vseh štirih strani ogrožal sovražnik.

Z zapadnih bojišč.

Nepomembni boji.

Francosi so eksplodirali celo vrsto min na cesti, ki vodi iz Lille v Arras.

PARIŠKO POROČILO.

V francoskih poročilih se glasi, da je potekel dan primeroma mirno na celi fronti.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Glede položaja na zapadnem bojišču se glasi v današnjem oficijelnem poročilu:

Po eksploziji neke francoske mine na cesti, ki vodi iz Lille v Arras se je razvila majhna bitka, ki je potekla v naš prid.

Severoiztočno od Massiges v Champagne so prodrli Francosi pri naskoku z ročnimi granatami v neki naprej pomaknjeni del naših zakopov, a se jih je tekom večera zopet pregnalo iz dotične točke.

Nadalje se poroča, da se je izstrelilo iz zraka tri sovražne aeroplane. Avijatiki enega stroja so bili angleški častniki, katere se je ujelo.

Pariško poročilo.

Pariz, Francija, 27. oktobra. — V danes zvečer izdanem oficijelnem poročilu se glasi, da so Francosi na cesti, ki vodi iz Lille v Arras, eksplodirali celo vrsto min in da so zasedli vsled tega nastale kotline, katere so držali proti vsem naskokom od strani Nemcev. Ujelo so pri tem 30 Nemcev.

Iztočno od Rheims so vzprizorili Nemci brezuspešen naskok z dušičimi plini.

Severno od Ville-sur-Tourbe so se vršili celi dan boji z ročnimi granatami.

V popoldanskem poročilu se glasi, da so vzprizorili Nemci tekom noči naskok na francoske pozicije pri utrdbi La Courtine, da pa je potekel ta naskok popolnoma brezuspešno.

V splošnem je potekla noč na celi fronti primeroma mirno.

Obstreljevanje belgijskih pozicij.
Havre, Francija, 27. oktobra. — V nekem poročilu belgijskega generalnega štaba se glasi, da so obstreljevali Nemci belgijske pozicije pri Furnes, Loos in drugih točkah. Severno od Steenstraete so se vršili boji z ročnimi granatami.

Dnevni seznam izgub.

London, Anglija, 27. oktobra. — V danes objavljenem seznamu izgub se navaja imena 135 čestnikov, med temi mrtvih 45 ter 2357 mož, med temi mrtvih 590.

Ustaja na Haiti.

Washington, D. C., 27. okt. — Glasom poročila admirala Capertona je prišlo do nadaljnjih spopadov med ustaši ter četami Zdr. držav na Haiti. Na nekem patrolnem pohodu iz Bahon v Grande Riviere so bili včeraj vojaki Združenih držav neprestano obstreljevani od ustašev.

Drugega jim ne bo preostalo, kakor udati se.

Srbi so sedaj izgubili že vse upanje, da bi jim pomagali Francosi in Angleži. Čete, ki se dnevno izkrcavajo v Solunu, niso niti toliko močne, da bi ubranile železniško progo med Nišem in Solunom pred sovražnikom.

Sprva se je mislilo, da bodo zavezniški odpoklicali z Galipolisa vse svoje čete, kar se pa na veliko močnejše, da bi ubranile železniško progo med Nišem in Solunom pred sovražnikom.

Položaj na Galipolisu.
Carigrad, Turčija, 27. oktobra. — Na Galipolisu se še vedno vršijo manjši spopadi, ki pa nimajo nobenega pomena na splošni položaj. Zavezniški obstreljujejo naše postojanke pri Avi Burnu in koncentrirajo svoje čete v neposredni bližini obali. Zavzniki se bodo gotovo še isti dan umaknili, ko bodo dobili Nemci zvezo s Carigradom.

Z iztočnih bojišč.

Prodrtje ruske črte.

Armada maršala Hindenburga je zavzela z naskokom postojanke pred Dvinskem.

PRI ČARTORYSK.

Z Dunaja se poroča, da se je odbilo vse ruske naskoke v Galiciji.

Berlin, Nemčija, 27. oktobra. — Glede operacij v Rusiji se je danes oficijelno razglasilo:

Južno od Abely—Dvinsk železnice so prodrla naše čete ruske pozicije na fronti nekako dveh kilometrov. Ujeli smo šest častnikov in 450 mož ter zaplenili dve strojni puški ter dva metala min.

Kljub ponovnim ruskim protinaskokom smo držali zavzete postojanke. Tekom noči smo izpraznili pokopališče v Szali, en kilometer severoiztočno od Garbunovka.

— O armadi bavarskega princa Leopolda ni poročati ničesar novega.

Armada skupina generala Linsingen. — Zapadno od Čartorsk so bili uspešni naši naskoki do črte Komarov ter Kazenuba višin.

Avstrijsko oficijelno poročilo.

Dunaj, Avstrija, 27. okt. — Glede bojev v okolici Čartorsk se poroča oficijelno: — Južno-zapadno od Čartorsk so odbile avstrijske čete naskoke ruskih ostrih strelcev. Ujelo se je dva ruska častnika in 500 mož ter zaplenilo dve strojni puški. Na obeh straneh delžne ceste, ki vodi iz severozapada v Čartorsk, so nemški polki vrgli Ruse nazaj. V tem okrožju se označuje ruske izgube enega dne na jetnikih štiri častnike ter 1450 mož. Zaplenilo se je razvnetega 10 strojnih pušk.

Italijani brezuspešni.

Odbilo se je vse italijanske naskoke na doberdobsko visoko planoto.

Dunaj, Avstrija, 27. oktobra. — Glede bojev na italijanski fronti se oficijelno poroča, da so popustili boji na doberdobski visoki planoti in da so se popolnoma izkrcali vsi poskusi Italijanov, da zavzamejo mostno prečelje pred Gorico in pri Tolminu do Krna.

V tozadavem poročilu se glasi, da so izgubili Italijani pri zadnjem napadu na Sabotin najmanj 2000 mož. Na doberdobski planoti se je našlo pred fronto enega samega avstrijskega infanterijskega polka nič manj kot 3000 italijanskih mrtvecev.

Vsakovrstne vesti.

London, Anglija, 27. oktobra. — Poročevalce "Daily Mail" v Bernu je sporočil, da bo odpotoval nemški knez Buelow po njegovem bivanju v Lausanne v Madrid in pozneje v Združene države.

Neki znani italijanski politik, ki je baje dospel v Luzern, je baje rekel, da je zahteval knez Buelow varno spremstvo skozi Italijo za svojo ženo, rojeno Italijanko.

Poročevalce "Daily Mail" v Rimu pa izjavlja, da so popolnoma neosnovana poročila, da namerava odpotovati knez Buelow v Madrid in pozneje v Združene države.

Dumba na Dunaju.

Rim, Italija, 27. oktobra. — Kljub neugodnemu zdravstvenemu stanju, vsled katerega so prepovedane vse avdijence, je sprejel cesar Franc Jožef dr. Dumbo, ki je bil odpoklican iz Washingtona kot poslanik Avstrije v Združenih državah. Glasi se, da se bo podal dr. Dumba v tajni misli in z lastno roko dobili Nemci zvezo s Carigradom.

Delovanje nemških špijonov razkrinkano.

Breitung, katerega se je zasledovalo, se je javil sam ter položil varščino \$25,000.

"POROČNIK" FAY.

"Poročnik" Fay je izpovedal, kako ga je poslala sem nemška tajna služba.

Maks Breitung, tajnik in zakladničar Oil Well Device Co. ter nečak poselnika rovov in bankirja Edvarda Breitung, je dospel včeraj iz Chicaga v New York ter se javil oblastim. Pod obtožbo, da je bil v zvezi z Robertom Fay, ga je stavil zvezni komisar Houghton pod varščino \$25,000 do zaslišanja, ki se bo vršilo dne 4. novembra. Varščino je postavila National Security Co. Fay in ostali aretirani niso mogli do včeraj zvečer dobiti potrebne varščine.

Breitung izjavlja, da so vse obdolžitve, katere se je naperilo proti njemu, neresnične. Ko se ga je odpustilo iz sodišča, je izjavil vse vprašalec, naj se obrnejo na njegove zagovornike.

Fay in njegov svak Scholz se nahajajo v Tombs zaporih, kjer se istokot nahaja dr. Kienle, dočim se nahaja Paul Daeché v Hudson County jetnišnici v Jersey City.

Nadaljnih aretacij se pričakuje v najkrajšem času.

Zaslišavanje prizadetih.

Fay je v svojem prvem zaslišanju razbremenil nemškega vojaškega in mornariškega atašeeja, a je ob istem času govoril o njegovi uporabi v Canadi. Policija domneva, da ve Fay veliko več kot je izpovedal dosedaj.

V nadaljnjem poteku razkritij se je dokazalo, da je dobil Fay \$4000 od nemške tajne policije ter obenem zagotovilo, da so mu nadaljna denarna sredstva na razpolago, kakor hitro bi jih potreboval.

Vse to je baje Fay izpovedal načelniku Flynnu tajne službe, ne da bi priznal, da se ga je uporabilo, da bi razdejal munijske naprave, železnice in ladje, v katerih se je vozilo municijo za zavezniške.

Novo obsodbe v Belgiji.

Amsterdam, Holand., 27. okt. — Nemško vojno sodišče v Luetichu je obsodilo Ano Benazet v ponedeljek na smrt.

Ona je izmed devetih oseb, ki so bile dosedaj obsodene od istega vojnega sodišča na smrt. Ostali obsojeni so bili Belgijci in Francosi. V štirih slučajih se je izreklo smrtno obsodbo, dočim se je v ostalih izreklo zaporne kazni od desetih do petnajstih let. Smrtno kazen pa prvoinenovani se še ni izvršilo. Obtožba proti vsem se je glasila, da so poslali francoski vladi važne informacije.

Washington, D. C., 27. okt. — V državnem departmentu se je danes objavilo, da je dobil ameriški poslanik v Berlinu, Gerard, naročilo, naj se zavzame za 32 špijonov, ki so bili obsojeni od nemških oblasti na smrt, a le za slučaj, da je taka intervencija primerna in opravičljiva. Glede narodnosti obsojenih ni prišlo ničesar v javnost.

Divjanje taifuna.

Manila, Filipinsko otočje, 27. okt. — Taifun, ki je divjal v južnem Luzon, je zahteval najmanj 170 človeških žrtve, dočim jih je bilo ranjenih najmanj 300. Povzročeno škodo na imetju se ceni na najmanj \$1,000,000. Ognjenik Mayon je povzročil popis, ki je zavzel široke dimenzije.

Štirje nemški parniki potopljeni.

Petrograd, Rusija, 27. oktobra. — Angleški podmorski čolni so potopili v Iztočnem morju nadalje štiri nemške parnike. Tozadevno oficijelno poročilo je bilo izdano včeraj zvečer.

Položaj v Angliji.

Ministrski predsednik Asquith bo govoril v sredo glede položaja na različnih bojiščih.

London, Anglija, 27. oktobra. — Minister za municijo, David Lloyd George, je objavil danes v poslanski zbornici, da je ministrski predsednik Asquith popolnoma ozdravel ter da bo govoril v tork v poslanski zbornici glede splošnega položaja.

Liberalce Annan Bryce bo stavil na ministrskega predsednika različna vprašanja. Vprašal bo najprvo, če se vrše kaka mirovna pogajanja in če hoče kaka nevtralna država posredovati pri ustanovitvi mira. Nadalje bo moral ministrski predsednik izpovedati, če vstraja Anglija še pri namenu, da popolnoma uniči Nemčijo, oprosti Belgijo ter zagotovi prostost majhnih narodov.

Nadaljno vprašanje se bo tikalo napadov od strani Zeppelinov ter razdejanja privatnega imetja, ki je v zvezi s tem, soglasno z dohodami mednarodnega prava. — Vlado se bo vprašalo, če namerava zapleniti premoženje nemškega cesarja v Angliji ter tudi ono drugih visokostojnih oseb in sicer kot varstvo proti nadaljnjim napadom od strani Zeppelinov.

Iz delavskega sveta.

Boston, Mass., 27. oktobra. — James H. Smithu, specialnemu odposlanec delavskega tajnika, se je posrečilo doseči sporazum z 1500 stavkajočimi delavci, ki so bili svoj čas uslužbeni v tovarnah za železo. Delavci se bodo vrnili danes ali jutri na delo.

Cleveland, O., 27. oktobra. — Danes je zastavkalo 400 strojniki v Kuntz Co.; zahtevajo zvišanje plače in skrajšanje delavnega časa.

Detroit, Mich., 27. oktobra. — Danes popoldne je zastavkalo nekaj klerkov Michigan Central železnice, tako da se sedaj nahajajo na stavki 400 uslužbencev te družbe. V kratkem jih bo zastavkalo še nadaljnjih 600. Zastopniki družbe so izjavili, da se jim plač ne bo zvišalo, ker so vse njihove zahteve neutemeljene.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljatelj v Avstriji bodemo sprejemali kljub vojni Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznanjajo, da se denarne pošiljatelj ne plačujejo v južni TIROLSKI in GORIŠKEM, DALMACIJI in deloma v PRIMORJU. — Za del ISTRE, KRANJSKO vso in enake spodnji ŠTAJER in druge notranje kraje pa posluje pošta kakor v mirnih časih, seveda traja pošiljanje in isplačevanje kaka dva tedna dalj, nego v mirovnih razmerah.

Od tukaj se vojakom ne more denarja pošiljati, ker jih vedno prestavljajo, lahko pa se pošlje sorodnikom ali znancem, ki ga odtam pošljejo vojaku, ako vedo njegov naslov.

Denar nam pošljite po "Domestic Postal Money Order", ter priložite natančni Vaš naslov in osebo, kateri se ima isplačati.

C e n e:		K.	
5....	.80	120....	\$18.60
10....	1.60	130....	20.15
15....	2.40	140....	21.70
20....	3.20	150....	23.25
25....	3.90	160....	24.80
30....	4.75	170....	26.35
35....	5.50	180....	27.90
40....	6.30	190....	29.45
45....	7.05	200....	31.00
50....	7.75	250....	38.75
55....	8.60	300....	46.50
60....	9.40	350....	54.25
65....	10.15	400....	62.00
70....	10.95	450....	69.75
75....	11.70	500....	77.50
80....	12.50	600....	93.00
85....	13.25	700....	108.50
90....	14.05	800....	124.00
100....	15.50	900....	139.50
110....	17.05	1000....	154.00

Ker se cene sedaj jako spreminjajo, naj rojaki vedno gledate naš oglas.

TVRDKA FRANK SAKSE, 13 Cortlandt St., New York, N. Y.

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Bradock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barborton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Ely Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS COSTELLO, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEC, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City, Kans.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

JOHN VOGELICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Sreca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovenec, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljke, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri- tožbe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebnih ali neuradnih pismih od strani članov se ne bo- de očitalo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

Pastuškin:

Indiferentist Abdul.

Za mestnim gradom je stala ve- lika rumena hiša z dolgimi, vla- nim hodniki. Ljudje, ki so taval- po njej, me niso čisto nič zani- mali, dokler sem taval sam med njimi in sanjal o velikem svetu tam zunaj. O, tam živijo čisto drugačni ljudje, njih življenje je burno in bogato in dnevi jim ne drse z leno, moreče enoličnostjo večnosti v naročje. Se le ko sem se ozrl od zunaj v te dolge, vla- žne hodnike, sem videl, da sem jim delal krivico. Tudi po njih so ta- vali zadosti zanimivi ljudje, na primer ta indiferentist Abdul.

Prva leta je kot "svetnik" pr- vačil in pridnosti in pobožnosti. Pastir je rad priporočal svoji čre- di tedensko spoved. Ovečee so mi- no poslušale in si mislile svojo: — Samo, da se mu prikupim, ne bom tekal vsak teden k spovedni- ci. — Edini svetnik se je pripo- ročilo zmerom odzval. Ko je v soboto zvečer zacingljaj hišni zvo- nee in se je v atriju začelo drsnje sandalov in rožljanje velike- ga redovniškega molka spovedni- kovega, je svetnik mahoma zaprl knjigo, če se je nič, spustil kro- glo na tla, če je igral na dvorišču, skočil od mize, če je sedel pri ša- hu, in izginil v kapelo.

Podrepanik svetohlinjski, — je rolnel za njim tovariš Jež, — kam te izkušnjave nese? Zda, ko ima izgubiti in jaz dobiti, se gre skrivati v spovednico — lump.

Dvorana je zagnata smeh, da je prefektov "silencium" vtonil v njem. Ko se je "lump" vrnil iz kapele, ga je obsul Jež z novimi priimki. Svetnik se je sladkobno nasmehnil, kakor bi bilo čisto na- ravno in skoro potrebno, da se ga zasmehuje.

— Kaj se režiš? — se je raz- hudil Jež. — Tvoja pobožnost je sama dobičkarja, hušja od naj- bolj črnega oderuštva. Jutri zbr- braš po obhajilu toliko in toli- ko strani in dobiš popoln odpu- stek. Če te zadene strela z jas- nega za tvoje svetohlinstvo, greš gorak v nebesa. Celo te moje be- sede izkoriščaš. Ko te oštevam, si z vdanim smehljajem nabiraš za- slug za večnost. Bi mi bil lahko hvaležen, da te tako uspešno po- rivam proti boljšim sedežem v ne- besih.

— Če nisi premaknil figur, lah- ko nadaljujete partijo, — je me- nil svetnik dobrovoljno. Jež jih res ni premaknil, ker je poznal svetnikovo navado. Tudi drugače je bil svetnik precej družaben. Polagoma se je cela hiša priva- dila njegovi svetosti. Celo Jež je ublažil svojo sodbo:

— Svetohlinstvo ti je prešlo v

meso in kri, da se ga ne zaveda- več. Kdor se ne zaveda svoje lum- parije, ni pristen lump.

Med zoganjem je nekega več- ra poklical svetnika, da je prišel oče. Moral je k materinemu po- grebu. Nekaj nad mesec dni ga ni bilo nazaj. Doma je menda ne- varno obel; par tednov je ležal v bolnišnici.

Po vrnitvi ga je minila vsa ži- valnost. Smejal se je malokaj, šel skoraj nič, igral redkokdaj. Rad je bolj sameval in se tudi v prostih urah zatapjal v knjige. Ali kar je bilo najbolj čudno: ko je naslednjo soboto kakor običaj- no zacingljaj zvonice in zarožljaj v atriju veliki redovniški molek, je hitel svetnik mirno obdelovat svojo rusko slovnico, kakor bi se njevoja nič ne tikalo.

— Skandal, — se je zgražal Jež. — Aha — se možati, posta- ja značaj. Da se mu obzorje raz- širi, mora pokiličiti včasih tudi hudicu v malho. Obenem ima pri- liko "staremu" nasprotovati in si tako utrdjati voljo. — Živjo fant! Tako si naš! — je skočil k njemu in ga udaril po ramenu.

Svetnik se je hladno nasmehnil. Po kosilu in večerji je pastir naganjal svojo čredo v kapelo k parminutnemu tihemu počasnemu Najsvetejšega. Ovečee so navadno ubogale; ker v zadnji vrsti je se- del pastir in štel praznine po klo- pep. Zamude pri adoraciji so do- bile zmerom velik pomen o bo- žičnih in velikonočnih počitnicah, ali če se je ovečica med letom kdaj približala pastirju, naj jo v kate- rikoli resnični ali izmišljeni za- devi pusti za pol dneva ali nekaj ur samo iz hleva. — Vi zanemar- jate adoracijo, — je zablskalo te- daj in ovečica ni vedela, kako in kam bi. Samo priznani garjavi- ka la Jež so se drznili izostati po enkrat ali dvakrat na teden, pred Božičem in Veliko nočjo pa so prihajali redno tudi oni.

Zda je začel izostajati pola- goma tudi svetnik, najprej izred- ka, nato zmerom bolj pogosto.

— Svetnik se punta, — se je krohotal Jež. — V glorioli mi je vroče, bi jo rad zalučil za plot.

Malopoma je svetnik adora- cijo popolnoma opustil. Dolžno- sti, ki so stale v predpisih, je iz- vrševal vse do pičice natančno in ostal vzgleden kakor prej. V šoli, prej odličnjak, je bil zda prvi med prvimi.

Pastir je imel navado, ko se je nabralo zadosti prestopkov in ne- marnosti, v obrednici pred zbrano čredo prositi, opominjati, se pri- toževati, rotiti in zahtevati. — Cicero pro domo, — je kihal Jež. Pastir je imel to čednost, da se je v njegovih ustih vsaka muha ra- da spremenila v slona. Če je ka- nilo koma pri umivanju par kap- lje na tla, se mu je pri takih ob-

računih očitala neznačajnost in črna nehvaležnost. Tako so ovči- ce kmalu dognale, da pastir le bolj nečimerno razgrinja svoj go- vorniški dar. Uspehi so bili nez- natni. Samo, če so se praznine pri- adoraciji preveč razpasle, je za- plamtela iz pastirjevih ust živa navdušenost za sveto stvar, narav- na zgornost ni bila več sama sebi namen in je navadno zaleg- la. Po enem takem prizoru je dra- žil Jež svetnika:

— To meri nate, zakrknjenee! Danes moraš enkrat v kapelo, da se potolaži. Njegovi najlepši upi plavajo po vodi, ko se ti tako o- stentativno odvrta od molitve. Pojdi, greva enkrat skupaj!

Toda svetnik se je otrešel vsilj- livega Ježa in je ostal zunaj. — Čez nekaj dni je grmelo v obed- nici jasneje:

— Na svojo žalost opažam, da se nekateri nalašč ustavljajo mo- jemu opominom.

— Nekateri, — je povlekel Jež svetnika za rokav.

Govornik je prekalil srečno par govorniških figur ter planil nato v plamen svetega vsehineja:

— In kar je najbolj žalostno: ta klavna opozicija šteje skoro izključno ne štipendistov in ne tistih, ki plačujejo, kakor bi mo- rebili kdo pričakoval — ne, ti junaki so sami vbojagajemovci, ki jim je hiša iz gole krščanske us- miljenosti odprla svoja vrata, da jim ni treba prežebati in strada- ti po temnih, vlažnih brlogih. In tako reviče, ki bi se krave paslo, da se njegovi predstojniki niso zavzeli zanj, ne pozna niti mrvice hvaležnosti, preži na vsako prili- ko, da bi pokazalo, kako mu je najskromnejša želja njegovih predstojnikov deveta briga. Če se že zdi samemu sebi tako po- poln, da lahko izhaja brez mol- litve, naj bi saj iz hvaležnosti po- klekal tistih par minut pred Naj- svetejšim, naj bi molil za druge, za svoje predstojnike, zame, ki nisem tako popoln in čutim, ka- ko me včasih teža mojega breme- na pritiska k tlom. Toda ne, na- lašč ne — spreha se raje s kar mogoče glasnimi koraki blizu ka- pele, da moti druge in dokaže, do- kolike neodvisnosti se je že pov- spel. Namesto da bi se porazgo- voril s svojim Odršenikom, sloni ob zidu in buli v strop kakor kak turški Abdul-Kader.

To ni bilo več splošno, to je veljalo njemu, edino njemu, svet- niku. Vse oči so se uprle vanj, ki je gledal govornika mrzlo in ravnodušno, kakor bi se njega čis- to nič ne tikalo. Jež ga je po- vlekel zopet za rokav in dušil smeh s pestjo:

— Turški Abd-ul-Kader.

Ploha se je vsula zanam. Svet- niki je tudi tisti dan in vse prihod- nje dni bulil v strop. Edino, kar je pastir dosegel, je bilo, da se je svetnika prišlo ime Abdul. — Med obema se je začelo tiho ru- vanje. Preočito ga pastir ni mo- gel zgrabit, ker se je Abdul zve- sto držal predpisov. Ali parkrat sta vendar trčila čelo ob čelo.

Abdul se je nekoč pritožil knji- žničarju, da mu je zmanjkalo v ka- peli sveto pismo, ki ga je imel iz domače knjižnice in bral pri tihih mašah.

— Povejte vodji, da odkrije ta- tu in ukrene, kar treba.

Vodja je šetal v atriju. Abdul je stopil predenj in poročal po- nasvetu.

— Tatu ne bo treba iskati, — ga je potolažil vodja. — Sveto pi- smo sem ukradel jaz. Čakal sem že nekaj dni, da se oglosite. Pri- dite drevi k meni.

— Pridiga, pridiga! — se je re- žal Jež, ko nam je Abdul razkri- lo nenavadno tatvino.

Zvečer smo se četvorica ožjih znaneev pripitali za Abdulom k ravnateljnim durim in vlekli na ušesa, da so nam skoro bobenč- ki popokali v njih. Užitek, ki smo si ga obetali, je bil popoln.

— Svetega pisma ne dobite na- zaj, — je izjavil ravnatelj. — Do- kod ste brali?

— Prve tri knjige, — je od- vrnil Abdul.

— Vem, ker so le prve tri me- stoma debelo podčrtane. Podčr- tavali ste seveda vi? In zakaj ste vzeli ravno laški prevod?

— Imel sem prej našega, pa je preneroden in nepopoln.

— Pogrešali ste seveda tistih zabavnih zgodbic, ki ste jih tako debelo podčrtali.

— Podčrtaval sem samo nezna- ne besede, da jih pozneje po- iščem.

— A kako, da vam je bilo na

primer v Lotovi povesti, ki ven- dar ni izmed najkrajših, vse zna- no, samo, kjer Lot greši s svoji- ma hčerama, so vam bile naenkrat vse besede nezane? Celih pet vrst ste dvakrat podčrtali in posta- vili velikanske klicaje na rob. — Kaj pomeni to?

— Nič.

— In takih slučajev vam lahko naštejemo celo kopo. Ne, ne, mladi prijatelj: z vami se nekaj go- di.

— Zda, ga pana, — je šepnil Jež.

— Stvar ni začela včeraj ali da- nes, — je nadaljeval ravnatelj mirno in očetovsko. — Dolgo je temu, kar ste se začeli zelo nepri- jetno spreminjati. Nađeam se, da nisem predolgo molčal. Gotovo se spočetka tudi sami opazili, kako težko mi je bilo, da se mi pola- goma izneverjate ravno vi, kako sem se trudil, da ne bi vas pre- hudu zadel, če sem že moral go- voriti.

— O, zadeli ste zmeroma iz- borno, — ga je prekinil Abdul.

— Da bi se bili ravno trudili od- kriniti ost svojim pišcam, mi ni bilo dano opaziti.

— Pišce, prijatelj, so, pravite, zadele izbornu — uspehov pa ni- sem videl nikoli.

— Tudi uspehe ste imeli. Men- da vam ni znano, da ste me na- večne čase prekrstili v Abdula.

— Nisem vas poklical k sebi, da bi zbijal šale. Kakor sem rekel: Vi niste več, kar ste bili nekoč, čast in ponos te hiše, vzgled in zvezda vodnica tovarišem; zani- malo bi me izvedeti, zakaj ne.

— Tudi mene bi to zanimalo, ker vest mi ničesar ne očit.

— Vest! — je zamahnil vodja. — Vest je tukaj fraza. Če se niste zašli predaleč, — ne dvomim, da vam tudi vest mnogakaj očita; če pa govorite resnico, potem sem predolgo molčal.

— Meni se zdi, da niste še za- dosti dolgo molčali. Kaj naj mi, recimo, vest očit?

— Isto, kar sem vam očital jaz, ko so vas moje pišce tako izbor- no zadele.

— Največ ste jih izstrelili za- radi adoracije.

— Zdi se, da imate vi o tej reči posebne nazore.

— Če so res tako posebni — gotovo je, da se vi na to svojo iznajdbo preveč kapricirate.

— Kako mu strže korenček, — se je čudil Jež. — Jaz bi ne zmogel tolike predrznosti; je mož, je mož!

— Tako? — je planil vodja. — To je vam moja iznajdba in mo- ja kaprica? Vi seveda imate dru- ge iznajdbe in druge kaprice — podčrtavanje svetega pisma na primer.

— Še nedavno ste nam sami toplo priporočali, naj pri maši kaj pobožnega beremo. Imenovali ste v prvi vrsti sveto pismo. Zda, ko sem vas skušal vsaj enkrat ugo- diti, me oštevate.

— Vsaj enkrat! — ko mi že ne marate z adoracijo, kaj ne? Če sem imenoval sveto pismo, sem mislil gotovo le novi zakon. Sta-rega veste, da ne sme brati kdor- sibi, tisti, ki ga podčrtavajo na takih mestih kakor vi, še celo ne.

— Tista mesta so se mi zdela zanimiva, ker jih nisem prej ni- koli srečal. Sicer pa ne vem, za- kaj se toliko usajate: knjiga sto- ji vendar v knjižničnem sezna- mu.

— Zda, ne stoji več. Vi pa ste tudi taki, da skušate zmerom ti- sto izbrati, kar se je v davnihi kdaj po neprevidnosti vthotapa- pilo v seznam. In laški prevod ste vzeli pač zato, da se obenem la- ho urite v laščini in pobožnosti. Lepa kombinacija!

— Če človek lahko dve muhi obenem zadene, zakaj bi jih ne? — In če lahko tri, štiri ob- enem, zakaj bi jih ne? Prvič ste napravili meni veselje, ker ste ne- kaj "pobožnega" brali, drugič ste se lahko naslajali od zabavnih zgodbic, tretjič ste se urili v laščini in četrtič ste skrbeli za blagor svoje duše. Neznanih be- sed pa niste iskali pozneje za- naj, laški slovar ste jemali s se- boj v kapelo, ga odprli zraven sve- tega pisma in listali neženirane po njem. Seveda užitek gre rakom žvižgat, če trčite sredi najbolj pikantne situacije ob neznan iz- raz in ga ne morete takoj poiska- ti. Z oltarja se vidi marsikaj.

— Moj Bog, — je vzdihnil Jež, — tega skrb, ker je bral sveto pismo. Če bi vedel, kaj vlačimo mi v kapelo: Slovenski narod, Jack der Aufschlitzer, Ljubljana-

ski zvon, Renan — vse, česar ne moremo brati zunaj pod nadzor- stvom. Vsako jutro maša — iz- borna naprava: človek lahko vsaj pol ure mirno in s pridom bere.

V stranišču začnejo kmalu skele- ti oči; če je oblačno, moraš už- gati svečo, v smradu se še ta sku- ja.

— Nazadnje se izkaže, da ste čisto nedolžni, — je dejal vodja pikro. — A ne mislite, da bijem samega sebe po zobeh. Tudi zda- vam priporočam sveto pismo, pred vsem novi zakon, starega v pri-reditvi, kakor jih najдете v knji- žnici. Z novim vam lahko jaz po- strežem — krasna, popolna izda- ja od lani. Izberite si kakega e- vangeliista, dejanja apostolov, — kar hočete.

— Če že smem izbirati — daj- te mi Apokalipso, — je prosil Ab- dul.

Vodja je nekoliko pomolčal, na- to je znil:

— Kako ste čudni! Saj pravim, zmerom izberete tisto, kar je naj- manj za vas.

— Pravkar ste mi ponujali no- vi zakon.

— Apokalipsa je za vas pretež- ka, ne boste je razumeli. Ali pa je boste razumeli, kakor boste sa- mi hoteli.

— Zakaj pa so te reči tako pi- sane, da razume vsakdo, kakor sam hoče? Vi jo razumete vendar tudi, kakor sami hočete, in cer- kveni razlagatelji tudi, kakor sa- mi hočejo.

— Vidim, da sem res predolgo molčal. Pridite zopet v ponedel- jek. Evangelje pa bi vam res pri- poročal.

— Hvala. Drugikrat.

Jež je hitel skiskati Abdula ro- ko.

— Sakramiš, kako si ga klestil! Dobro si mu jih solil.

Abdul se je malo menil za Je- žovo priznanje. Z ravnateljem sta skoro vsak teden o vsem mogo- čem debatirala. Izpreobitne ni- bilo. Polagoma je postal Abdul opreznější in previdnejši. Vodja se je trudil, kako bi izvelkel iz njega razne pomisleke, da mu jih ovrže. Toda Abdul se je videlo, da pozna že vnaprej odgovore, ki ga ne bodo zadovoljili. Ugo- varjati se je naveličal, in če je vodja kaj zahteval, je obljubil, da se bo potrudil, kolikor bo v nje- govih močih. Pa kaj, ko ni bilo v nje- govih močih!

Le ena poznejših debat je bi- la tako živahna kakor prva. Jež se je samega zadoščanja skoro valjal po tleh.

Med ožje znanee je štel Abdul tudi dva muzikanta: Narleta, ki se je uspešno ukvarjal z vsemi glazbili od klavirja in vijoline do kontrabasa in bobna, in Jareta, babjega ženškurja z desetimi lju- bicami — devet pravih, iz mesa in krvi, ki so se zmerom menja- vale, in ena stalna, njegova vijo- lina. Narle in Jare sta vsak dan koncertirala in Abdul je tvoril ob- činstvo pri teh koncertih. Stal je kakor prikovan in gledal skozi okno karmokoli. Gotovo skladeb- sta mu morala ponavljati po tri- krat, petkrat in čez. Ta koncert- na detelja je včasih sama sebi rada mola poganjala.

Narle, ki si je znal tudi dru- gače ogradiati sredi paragrafov in predpisov čisto svoje, nekam u- metniško življenje, si je dal, ka- kor že nečestokrat, nekega lepega pomladnega dne dopust. Nekaj je pripomogla matematika, ki mu je smrdela oddaleč, nekaj solnena pomlad, jasne gore v daljavi, no- va železnica in domotožje, da se je tisto jutro pod starim, zapra- šenim orlom nad gimnazijskimi vrati izmuznil natihem po stran- skem hodniku proti postaji. Zve- čer se je vrnil in poročal o do- mači gnjati in rujni kapljici.

Jaretu je oznanil, naj pričakuje drugi dan razglednico, ki mu jo je poslal od doma. Razglednica je prišla in z žensko pisavo in za- ljubljeno vsebino kompromitirala pri vodstvu revo Jareta, o kate- rem je vodja tik sumil, da se mu dekleta bolj dopadejo, nego je za krščanskega človeka potrebno.

Še huje pa je razglednica zade- la Abdula. Čisto spodaj je stalo namreč: — P. S. Iskren pozdrav indiferentistu Abdulu.

— Glej, da te ne dene iz ko- že! — je svaril Jež Abdul.

Sicer pa bomo stali pri vratih. Če ti bo huda predla — zanesi se na te pesti.

Stali smo res, pesti pa niso pri- šle do veljave.

— Lepe reči. Torej vi ste zna-

ni po svetu kot indiferentist? — je sikal vodja.

— Najbrž kaka šala, — se je branil Abdul.

— O, prijatelj, ko bi tudi bila šala: v takih rečeh so šale najbolj zanesljiv reflektor. Tista beseda vas vsega tako imenitno označi, da bi zaman iskal primernejše. V vsem svojem obnašanju, tudi pred mojimi očmi, ste pravi, pristen indiferentist. In veste, kaj se to pravi? Mlačnemu grozi Gospod: Ker nisi ne gorak ne mrzel, tem- več mlačen, te izplujem iz svojih ust. Vi pa ste več nego mlačni, vi ste — otopeni. Prej se mi je včasih zdelo, da hočete iz gole mladostne objesti pokazati, kako ste zreli in samostojni. Naj poka- že, sem si mislil, bo že sam videl, kako je smešen. A malo po malo sem moral spoznati, da to ni ob- jest, temveč — zakrknjenost. Da, zakrknjenost, najhujša nadloga človeške duše. Da ste v tako mla-

ni po svetu kot indiferentist? — je sikal vodja.

— Najbrž kaka šala, — se je branil Abdul.

— O, prijatelj, ko bi tudi bila šala: v takih rečeh so šale najbolj zanesljiv reflektor. Tista beseda vas vsega tako imenitno označi, da bi zaman iskal primernejše. V vsem svojem obnašanju, tudi pred mojimi očmi, ste pravi, pristen indiferentist. In veste, kaj se to pravi? Mlačnemu grozi Gospod: Ker nisi ne gorak ne mrzel, tem- več mlačen, te izplujem iz svojih ust. Vi pa ste več nego mlačni, vi ste — otopeni. Prej se mi je včasih zdelo, da hočete iz gole mladostne objesti pokazati, kako ste zreli in samostojni. Naj poka- že, sem si mislil, bo že sam videl, kako je smešen. A malo po malo sem moral spoznati, da to ni ob- jest, temveč — zakrknjenost. Da, zakrknjenost, najhujša nadloga človeške duše. Da ste v tako mla-

ni po svetu kot indiferentist? — je sikal vodja.

— Najbrž kaka šala, — se je branil Abdul.

— O, prijatelj, ko bi tudi bila šala: v takih rečeh so šale najbolj zanesljiv reflektor. Tista beseda vas vsega tako imenitno označi, da bi zaman iskal primernejše. V vsem svojem obnašanju, tudi pred mojimi očmi, ste pravi, pristen indiferentist. In veste, kaj se to pravi? Mlačnemu grozi Gospod: Ker nisi ne gorak ne mrzel, tem- več mlačen, te izplujem iz svojih ust. Vi pa ste več nego mlačni, vi ste — otopeni. Prej se mi je včasih zdelo, da hočete iz gole mladostne objesti pokazati, kako ste zreli in samostojni. Naj poka- že, sem si mislil, bo že sam videl, kako je smešen. A malo po malo sem moral spoznati, da to ni ob- jest, temveč — zakrknjenost. Da, zakrknjenost, najhujša nadloga človeške duše. Da ste v tako mla-

ni po svetu kot indiferentist? — je sikal vodja.

— Najbrž kaka šala, — se je branil Abdul.

— O, prijatelj, ko bi tudi bila šala: v takih rečeh so šale najbolj zanesljiv reflektor. Tista beseda vas vsega tako imenitno označi, da bi zaman iskal primernejše. V vsem svojem obnašanju, tudi pred mojimi očmi, ste pravi, pristen indiferentist. In veste, kaj se to pravi? Mlačnemu grozi Gospod: Ker nisi ne gorak ne mrzel, tem- več mlačen, te izplujem iz svojih ust. Vi pa ste več nego mlačni, vi ste — otopeni. Prej se mi je včasih zdelo, da hočete iz gole mladostne objesti pokazati, kako ste zreli in samostojni. Naj poka- že, sem si mislil, bo že sam videl, kako je smešen. A malo po malo sem moral spoznati, da to ni ob- jest, temveč — zakrknjenost. Da, zakrknjenost, najhujša nadloga človeške duše. Da ste v tako mla-

ni po svetu kot indiferentist? — je sikal vodja.

— Najbrž kaka šala, — se je branil Abdul.

— O, prijatelj, ko bi tudi bila šala: v takih rečeh so šale najbolj zanesljiv reflektor. Tista beseda vas vsega tako imenitno označi, da bi zaman iskal primernejše. V vsem svojem obnašanju, tudi pred mojimi očmi, ste pravi, pristen indiferentist. In veste, kaj se to pravi? Mlačnemu grozi Gospod: Ker nisi ne gorak ne mrzel, tem- več mlačen, te izplujem iz svojih ust. Vi pa ste več nego mlačni, vi ste — otopeni. Prej se mi je včasih zdelo, da hočete iz gole mladostne objesti pokazati, kako ste zreli in samostojni. Naj poka- že, sem si mislil, bo že sam videl, kako je smešen. A malo po malo sem moral spoznati, da to ni ob- jest, temveč — zakrknjenost. Da, zakrknjenost, najhujša nadloga človeške duše. Da ste v tako mla-

ni po svetu kot indiferentist? — je sikal vodja.

Pod oljko in lavorom.

— Zapiski iz solčne Italije. —

Spisal dr. Evgen Lampe.

Bila je ob samotnih, tihih večerih, ko sem pisal te vrste. V moji domovini je ležal tedaj globok in težak sneg po hribih in dolinah in vode so se odevale z ledenimi kristali iz strahu pred mrzlimi vetrovi, ki so besneli nad njimi. Nič vsega tega nisi videl v topli Italiji. Mesto snega, ki se je le enkrat prikazal kot znak izredno hude zime, kakršne stari ljudje niso pomnili, je le večkrat lilo, in kadar je dež enakomerno kapal zunaj na strehe in semtertja potrkal na moje okno, sem mirno sedel v svoji samotni sobi in v spominu so se mi obnavljale podobe, ki sem jih videl ob svetlih solčnih dneh, in vstajale so mi misli, ki so me prevzemale ob krasnih prirodnih prizorih in ob divnih umotvornih človeške roke, ki sem jih gledal na gorkem jugu, v domovini umetnosti. Pred očmi so se mi vrstila starodavna mesta s svojim bujnim življenjem, modro morje je pljusalo ob zelene bregove, marmornati cesarji in bro-nasti bogovi, pestre pokrajine in drzne kupole, zlate tkanine in briljantni okrasni poleg revnih koč in drhtečih udov, starodavnih palač razpadli oboki in živajoči par novodobnega napredka, podzemeljske temine in sijajno razsvetljene ulice, mogočne fasade in ljubeznive madone — vse to in še tisoč drugih stvari, ki so se mi na poti v naglem begu vtisnile v spomin, se je vrstilo v teh tihih večerih pred menoj in jaz sem jih gledal z nemim veseljem, kajti postale so moja last, s katero sem svobodno razpolagal v svoji domišljiji ter primerjal in razporejal po svoji volji, kar so stoletja ustvarila v neprestanem tekmo-vanju.

In tedaj so se mi obnavljale misli, ki mi jih je bil zbudil njihov prizor. Svetli žarki in temne senice, kakor sem jih zopet videl, so se mi zgostili v trajne podobe in da mi ne izginejo popolnoma za vedno, sem jih nekaj oteč bežeče-mu času in priklenil nase v teh skromnih vrsticah. Le malo sem jih mogel prijeti in obdržati in še te so tako korne, da sem žalosten, ko vidim, kako je nemogoče svetlo misel v vsej njeni krasoti pokazati v čutni podobi, bodisi tudi duhu najbližja podoba pisane besede.

Ali niso utrinki najlepši med zvezdami in ali ni najdražja ona sladkost, ki gre mimo kakor senca in je zbudila le hrepenenje, da bi jo vedno uživali? Tako se nam rode ob pogledu na dela božje vsemočnosti in človeške umetnosti tisočere sladke misli. Kakor metuljčki nas obletavajo in božajo kakor prijetne sapice. Ko jih pa hočeš pridržati, so že odhiteli, in le to, kar je težko in neokretno, je ostalo na dnu spomina kot naša trajna last.

A veselimo se tudi tega! Spomin, da smo lepo mislili, je tako prijeten kakor zavest dobrih del. In zato sem z veseljem in ljubeznijo pisal te vrstice, ko so me obiskavali svetli spomini in je zim-ska noč gledala skozi okno na nemega potnika v tuji deželi.

Ne bom našteval, kaj sem videl, kajti to bi bilo duhomorno in neskončno. Le nekatere misli hočem zapisati, ki se zbuja potnik na poti po Italiji. Vem, da je to nevarna stvar, ker vsako gleda veli svet skozi svojo lastno prizmo, ki mu je ustvarila vzgoja po leg osebnega razpoloženja. Skozi to prizmo se véasih svetloba čud-nom lomi in obdaja predmete z raz-nobarnimi robovi, ako jih celo ne zavija in protinaravno ne zve-čuje ali zmanjšuje. Čital sem mno-go knjig in slisal razne sodbe o predmetih, ki sem jih gledal, in tu sem videl, koliko vsak človek spregleda, koliko stvari niti ne vidi, in druge, ki so manj važne, povečuje ali gleda skozi domišljijo in predsodke v čisto napačni luči. Da imenujem samo Hipolita Taina, tega slavnega zastopnika moderne misli, kakor se je razvila v Franciji. On prepoznava Italijo, a namesto da bi se učil od nje in se vglobil v to, kar je v teku sto-letij res velikega ustvarila, pride le kritikovat in povedat, kaj je on že prej mislil, predno je videl stvari, ki jih naj popiše. Mož, ki je prišel s predsodkom, da je anti-ka ideal in krščanstvo le zastor pred idealom, ki ga odgrinja mo-dernizem, je odšel le toliko mo-drejši, nego je prišel, da je videl stvari, pred katerimi je čutil one-moglost svojega svetovnega nazi-

ranja. Moderni Francoz, ki je vi-del zadnji čas papeškega Rima, ni premagal svojih predsodkov in je zapustil knjigo, polno bleščečih utrinkov in frapantnih misli, a v celoti neresnično in pogrešno po-dobo. Nasproti je goreči konver-tit Jörgensen, ta nežna, sladke poezije polna duša, ki je z megle-ne obali Severnega morja prišel v Italijo iskat gorkote za svoje po-resnice hrepenenče srce, v svo-jem navdušenju videl marsikate-ro podobo svetlejše, nego je v resnici. Tako stoji naša misel med nami in med svetom. Posamezni-ti vidimo enako, a kadar naj združimo svoje vtiske v veliko, vseobsežno sodbo o največjih de-lih človeškega uma, se razprše na-še misli v slučajne podrobnosti, ki jih potem čustvo in predsodek ze-dinita v nepopolno sliko. Zato ni nič bolj nevarnega, nego so sploš-ne sodbe o ljudeh in narodih.

A teh tudi ne vsiljujem niko-mur. Samo bežeče slike podajam v svobodnem sporedu.

V NAPOLJU.

Komu naj bi ga primerjal, ta čudoviti napoljski zaliv z njegovi-mi prirodnimi čudesi, z njegovo čarobno sanjavo in nepopisno milino, ki strinja tukaj morje, ne-bo in zemljo v eno dovršeno sli-ko? Nisem videl še nič podobnega na svetu, kajti tukaj se družijo vse, kar more človeka očarati in za-snivati v brezdelno, mehkužno, sanjajoče občudovanje in uživa-nje prirode. To morje je tako temno-modro z azurnimi črtami, ki jih režejo vanj gibčni valovi, nikdar mirni okrasni njegove po-vršine, to nebo je tako sinje, tako napačeno s prijazno se smehlja-joče mehko modrino, to obrežje s svojimi fantastičnimi obrisi, pose-jano z raztrganimi ognjeniki, bujno obraščenimi lokami in be-limi mesti je tako bizarno, da si je treba le še s pogledom na ka-deš se Vezuv zbuditi domišljijo, ki nam pričara pred oči velikan-ske prirodne revolucije, ognjene izbruhe, pokopana mesta, žareča podzemeljska žrela s potresi in lavinimi rekami, da nas prevzame neizrekljivo čustvo tihega strme-nja, ki nemo gleda in strmi v ta čudoviti svet.

Ena sama primera mi pride na misel. V vatikanskem muzeju sem videl orjaško glavo iz belega mar-morja, star ostanek grško-rimskega podobarstva, ki so jo izkopali ob tem obrežju blizu Pozzuolija. Umetnik se je bil opojil pogleda na to divno morsko obrežje in je mrzlemu marmorju vdihnil svoje vtiske. Ustvaril je glavo morske-ga božanstva, nekaj čisto poseb-nega, uprav napolitanskega tudi v mitologiji. Dolga brada mu je težka od vode in visi v dolgih štrinah na prsi, v njej se pa ve-selo prekučujejo delfini in plavajo-ribe, kakor na morskem dnu med goščav koral in tisočerihi vej, rok in peres, ki tipljejo tam doli okoli sebe in se gibljejo kakor v lah-nem vetričku. Ustne so mu pohot-ne in debele, vedno odprte za uži-vanje ter mehkužno zaokrožene. Široka lica so dobro rejena, sko-ro se tresejo, tako so tolsta, a ven-dar še lepa. Sanjave oči gledajo kvišku v daljavo, bogvekam, in nad celim obrazom je razlit izraz smehljajoče se sreče in popolnega zadovoljstva, ki ne čuti prav ne-bene potrebe več. Tja gori gleda v sinjo nebesko luč, ki mu je ta-ko dobra in mila, da mu ni treba migniti s prstom, niti dvigniti rok k prosnji, pa ga obseja z vsemi dobrotami. V debelih kodrih na glavi mu zore grozdi in evetejo oranže. Zakaj ne bi počival, za-maknjen v svojo nezasluzeno sre-čo, Jupiter, Cerera, Bahuš in Nep-tun so ga ovenčali z najboljšim, kar imajo, darovi morja in sadovi zemlje so njegovi, brez truda, da bi jih zagrabil, in brez strahu, da bi jih izgubil, saj mu plavajo po bradi in rastejo v kodrih. On je zadovoljen in treba mu je samo še zadremati, da mu zlate sanje ob-žare zemeljske užitke z olimpski-mi sladkostimi.

Tak je napoljski zaliv in tako so čustva, ki jih vzbuja. Seveda je ta svet moral odločilno vpli-vati tudi na svoje prebivalstvo, in res so Napolitanci ljudje prav posebne vrste. Njihov oče Vezuv jim je dal ognja kakor svojemu vinu. Skozi sredo mesta se vleče Toledo, glavna ulica, sedaj offici-jelno Via Roma imenovana, ki je seveda, kakor skoro vse italijan-ske glavne ulice, ozka in obzidana od visokih hiš, med katerimi se skozi tesne posledke odpirajo še bolj ozke, temne stranske ulice v gostem zamotanem omrežju. Cel dan vidiš na tej ulici, ki je v rav-ni črti dolga dobre pol ure, živah-no gibanje. Mimo prodajalnice,

kavaren, gostilen se šeta gosta množica, tako da pri vsakem ko-raku od koga zadeneš. Proti ve-čeru postaja gneča vedno večja in ljudje se pritiskajo na tlaku ob hiše, ker po tesni ulici se množe elegantne kočije napoljske noble-se, ki se pelje na izprehod. Središče vsega življenja je za Napoli-tanca izprehod zvečer v svetlem blešku električnih svetilk. Tu se kažejo vse najlepše obleke, se naj-dejo prijatelji in pogovarjajo, še-tajo se v glasnem šumu, tu se razpravljajo vsa vprašanja, javna in zasebna, in v tej gneči tudi la-hko kupiš, česar koli požeš, ker ti vsiljivi prodajalci ponujajo naj-različnejše stvari prav pod nos. V tem vrvenju se seveda rada po-kaže v največjem sijaju tista eliti-za rodu ali premoženja, ki se čuti vzvišeno nad mrgolečo ljudsko maso. Lepa, svetla kočija, dva iskra konjička, ki rezgetajo bijeta ob tla, da vse za njima gleda, spredaj na visokem sedežu ele-ganten voznik z visokim cilin-drom — to je vrhunec želja za napolitansko damo. In v Toledo jih vidiš vsak večer brez števila. Na eni strani gor, na drugi dol se pomikajo ponosne ekvipaže. Notri sede večinoma dame v dragocenih oblačilih; posebno ne sme manj-kati okoli vratu kričeča bela boa, ker daje drobnu obrazu nekaj tako levilnega; zato je pa tudi tako razgrnjena, da se dobro vidi, zla-sti če je pristno hermelina. Po-nosno naslonjena gleda signora iz zametaste kočije in užaliti jo mo-re le, če je druga ekvipaža še im-pozantnejša od njene. Stara špan-ska građeža se je tu še ohranila iz za časa kraljestva obeh Sicilij. Marsikatera rodbina je seveda iz-za tega časa gmotno tako nazado-vala, da je edino le prevzetna carozza znamenje njene imenitno-sti, in uprav zaradi tega je še tem bolj v časti in se mora vsak večer javno pokazati. Gladko obriti ko-čijaži v elegantnih livreh s svet-limi cilindri vihte neprenehoma dolgi bič, udrihajo po konjih, ki se penijo in vzpenjajo, ter poka-žajo, da zveni p o ušesih. Vsa ulica je nepretrgana vrsta vozov, ki se seveda neprenehoma ustavljajo, vmes švigajo ljudje čez ulico in se motoviliho kolesarji, vse pa kriči, se smeje, draži in prepira. Kočija-ži vpijejo drug na drugega in se obdolzkujejo, zakaj ne morejo naprej, pri tem se pa nepreneh-o pogovarjajo s svojimi konji. S posebnim tleskajočim glasom jih bodre in tolažijo; v največjem šumu konjiček sliši, če mu gospo-dar tiho tleskne z jezikom, ter po-miga z ušesi, da je razumel; to pa ne zadržuje voznika, da ne bi iz-nova udrihnil po njem z bičem. Neusmiljeni so Napolitanci proti živalim in to je ena njihovih naj-grjih lastnosti. Osl i in mule so preobložene s tovori in navrh sede še Napolitance z gorjajo v roki ter vpije nad živaljo in jo pretepa in suje, da pokajo kosti.

Posebno živahno je v starem mestu, ki se vzpenja amfiteatral-no v velikem polkrogu. Neverjet-ne stvari vidiš tam, če se izpreha-jaš nekaj časa po teh ozkih uli-cah, ki so obdane od visokih, štiri-do sedemnadstropnih hiš. Občut-ljiv pa ne smeš biti, mače pobeg-ne vrvi, na katerih se sni perilo. U-lice so večinoma zakriviljene in se križajo v nerednih kotih, tako da nastane gosta mreža in človeku se zdi, kakor bi se zamotal v njo in ne bi našel izhoda. Samo visoko zgoraj nad strehami je odprta špranja, skozi katero gleda ozek pas nebesa in pošilja doli nekaj svetlobe, ki jo pa uživajo veči-no-ma le zgornja nadstropja, tako da za spodnje stanovalec le malo o-stane. Tu so prodajalnice in de-lavnice, večinoma pol na prostem zunaj hiše. Napolitance hiše sko-raj ne rabi za drugo, nego da ima v njej spravljeno ognjišče, poste-ljo ne nekaj hišnega orodja ter je zadovoljen sploh z najmanjšo me-ricio umetnih ugodnosti. Rokodel-ci delajo med hišnimi vrati. Takoj zadaj vidiš še posteljo in kupe razepane obleke, med katerimi sedi vedno zgovorna žena, otroci se pa prekučujejo na ulici. Pro-dajalci silijo z vso svojo robo na tlak, ki je ob hišah položen za pešca in je tako ozek, da moraš vedno stopiti z njega, ako koga srečaš, in to je gotovo pri vsakem drugem koraku. Ulice so tlakane s širokimi ploščami, ki so pa tako izhrojene in izvožene, da je že prav malo ravnega na njih. Na tem tla-ku se muči uboga žrtna, da je joj, zlasti tam, kjer gre navkre-ber. Napolitance namreč ne snaži nikdar ulic drugače, nego da po-bere na njih vse odpadke, ki mu morejo koristiti; skrb za snago prepušča dežju, ki semtertja

splakne ulice. Zato so kamenite plošče prevlečene s plastjo kle-ja-stega blata, ki polzi pod kopiti. Uboge mule, ki vlačijo najtežje tovore po teh ulicah, bijejo s ko-piti ob tla in vedno jim drsi, ker noga ne dobi trdne opore. Zato padajo živali na kolena in nekaj navadnega je, da se konj zvali in kar stegne po tleh z drhtečimi udi. Takrat se promet ustavi, uli-ca se zagodi, radovedneži pritis-nejo glave skupaj, in kakor da spodaj ne bi bilo dosti občinstva, se prikažejo še v oknih gledalci in vse kriči vprek, kar seveda zmešnjavo le še povečuje.

Pa ni treba tako znamenitega dogodka, da se Napolitanci zbero. V stranski ulici je naenkrat vse črno ljudi. Strazniki leta skup in silijo v gnečo, široki klobuki o-rožnikov se vidijo iz srede. Rado-veden pristopim: kaj neki imajo? Gotovo bodo koga uklenjenega odpeljali. A čez nekaj trenutkov se razidejo vsi čisto mirno, in če bi koga vprašal, kaj je bilo, bi od-govoril, da se ni zgodilo nič; le pomenili so se nekoliko.

(Pride še.)

Rad bi izvedel za svoja dva bra-tranca JANEZA in VINKA TRUDEN. Doma sta iz vasi Babno polje pri Ložu, Kvanj-sko. Kdor ve za nju naslov, naj mi naznani, ali naj se pa sama javita. — Anton Trona, Box 88, Pickens, W. Va.

Vodnik sreče.

Zdravniška knjiga, kako se hitro doma ozdravi vseh boleznih, posebno spolnih. Vsakemu zastoj. J. F. Dolenc, Box 819 Milwaukee, Wis.

Želim zvedeti za prijatelja LOUIS JUSTINA, doma iz Zabrežnice. V Ameriko je prišel pred dva-ma letoma. Kdor rojakov ve za njegov naslov, prosim, naj ga mi naznani, ali pa naj se sam zglaši. — Otto Zele, Box 101, Delagua, Colo. (27-29-10)

Rad bi izvedel za naslov mojega svaka ANDREJA POPPT, do-ma iz Rovt pri Zireh, za prija-telja MIHAELA GOVEJKAR, doma tudi pri Zireh, ter FRAN BRAJCA, doma od Logatea. Prosil bi jih, da naj se mi ogle-sijo na označeni naslov: John Kaučič, S. R. Box 2, Export, Pa. (27-28-10)

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo obiskal naš zastopnik.

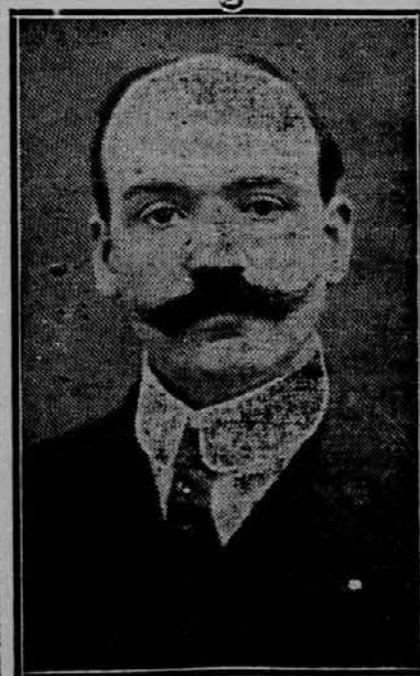

Mr. FRANK MEH

kateri je opravičen pobirati naroč-nino za list "Glas Naroda" in i-da-jati pravoveljavna potrdila. Ro-jakom ga toplo priporočamo. Upraviščito "Glas Naroda".

NAZNANILO.

Cenjamim naročnikom v Pen-sylvaniji sporočamo, da jih bo v kratkem obiskal naš potovalni za-stopnik

Mr. EVONKO JAKETA

ki je pooblaščen pobirati naroč-nino in izdajati tozadnja po-t-dila.

Sedaj se muči v Pittsburghu, Pa., in okoli, Upraviščito "Glas Naroda".

V COLORADO.

Vsak ima pravico in priložnost dobiti 160 ali 320 akrov home-stead zemlje, kjer raste vse. Dosti vode in lesa. Blizu železnice in ve-likih mest. Location, uradna vknjižba in merjenje znaša \$125 za 160 akrov ali \$180 za 320 akr. S to svoto je plačano vse. Pridi-te, dokler ne bo prepoznalo! Za po-jasnila priložite znamko.

Frank Chancher & Co., 1624 Curtis St., Room 2, Denver, Colo.

ŽENITNA PONUDBA.

Rad bi se seznanil s Slovenke v starosti od 20 do 30 let, tudi je lahko vdova z enim otrokom v starosti od 20 do 30 let. Jaz sem vdovec s tremi otroci. Katero ve-seli, naj piše in priloži sliko.

Tony Pugel, Box 16, Seevers, Iowa. (28-30-10)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravilam po najnižjih cenah, a de-lo trpežno in zanesljivo. V poprav-ju zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V poprav-ku vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu ka-koršno kdo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL, 1617 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

Dr. Richterjev PAIN-EXPELLER za revmatične boleci-ne, okorelost in negib-nost sklepov in mi-šic. Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse za-voje, ki niso zape-čateni z Anchor varstveno znam-ko. 25 in 50 centov v lekarnah ali na-ravnost od F. AD. RICHTER & CO. 74-80 Washington St. New York, N. Y.

Čudovita zdravljenja.

Če trpite na boleznih na pljučih, v želodcu, jetrih, obistih, na ka-tarju, revmatizmu ali živcih, — ne odlašajte niti en dan, temveč se informirajte glede našega zdra-vljenja potom elektrike in serumov kot se jih rabi v največjih evrop-skih sanatorijih, ki so pomagali stotinam vaših rojakov, ki so bili v brezupnem stanju, a so sedaj zdravi in srečni. Poskusite naše zdravljenje. Pomeni VRNJENO ZDRAVJE.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN, 308 Permanent Bldg. 746 Euclid Avenue, Cleveland, Ohio.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravljalni odbor:

Predsednik: Anton Plevel, 410 E. 5th St., New York, N. Y.
Podpredsednik: John Pirnat, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 852 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
John Jurkas, 640 Warren St., Brooklyn, N. Y.
Anton Cvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Mary Kompare, 32 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Jennie Schall, 59 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Društveni zdravnik:

Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETIRTO SOBOTO v mesecu v dru-štveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se prične točno ob 8. uri zvečer.

Ldobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelj in po-stavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobiti tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donša dnevno poročila z bojišča in razne ali-ke. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse oseboje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskaren v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobiti bolje, ceneje in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

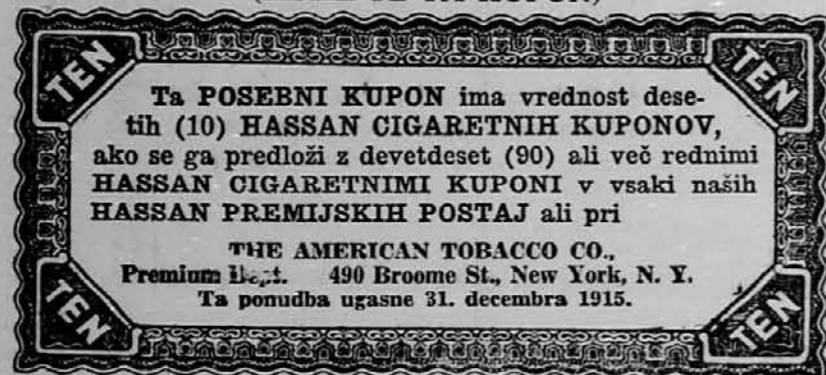
6119 ST. CLAIR AVE. CLEVELAND, O.

Vrednostna ponudba kadilcem

HASSAN CIGARETTES "Standard Amerike".

10 HASSAN KUPONOV ZASTONJ

(IZREŽITE TA KUPON)

Najboljša kakovost in največja vrednost sta napravila HASSAN ciga-rete v Ameriki za najbolj razširjenecigarete po 5 centov, z ustnikom. Fini okus, mehki vonj pri kupna lahkost teh velikih, ovalnih cigaret dajejo popolno zadovoljnost.

Par vrednostnih predmetov, katere se dobi za HASSAN kupone:

Kuponov	Kuponov
Milo za briti . . . 25	Zenski ali moški dežnik, ameriški Taffeta . . . 250
Copit, četine so vložene v trd gumi . . . 50	Mission ročnik . . . 50
Britve, najboljše jeklo . . . 50	Kuhinjska oprava — 10 kosov z visečim obešal-om. Oprava obstoji iz: Priprave za rezanje mesa s privekom za drobnejše sekanje; me-sarskega noža, Emery brusa, kuhovnice, lo-patice, noža za kruh, priprave za odpiranje škatelej, velikih vihc, noža za rezanje in žage . . . 800
Jermen, dvojen za brušenje in glajenje . . . 50	Ura za gospode, pristno temno jeklo . . . 650
Elastični pas, ki se R-A-Z-T-E-G-N-E, mera od 30 do 44 inčev. Prikladen za vsako telo in postavo. Zdravnik ga priporoča povsed-žepni nožič, biserni ročaj, dve klmi ter pila za nohte . . . 125	Ura za gospode ali gospe, z odprtim kazalom. 14 karatno zlato, "Waltham kolesje" . . . 8900
Aparat za rezanje hrane, s štirimi nožmi, ka-tereja je lahko pritrđiti. Potreben v vsakem domu . . . 200	

Pošljite kupone na Premium Department, AMERICAN TOBACCO COMPANY Drawer L, 484-490 Broome Street New York City, N. Y.

